

Na osnovu člana 70. 71. 72, i člana 73, Zakona o Visokom obrazovanju Kantona Sarajevo (Službene novine Kantona Sarajevo broj 43/08), te članova 22. do 36. Pravila studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Sarajevu (broj: 0101-I-3373/08 od 18. juna 2008. godine), Vijeće za nastavu Fakulteta političkih nauka na sjednici održanoj 28.12. 2009.godine donijelo je

U P U S T V O
ZA
PRIJAVU, IZRADU I ODBRANU ZAVRŠNOG - MAGISTARSKOG RADA U
OKVIRU DRUGOG CIKLUSA BOLONJSKOG STUDIJA

Završni rad je samostalan rad u kojem student obrađuje odabranu temu primjenom naučnih i stručnih metoda, te dokazuje da je savladao nastavni plan i program studija, stekao potrebno znanje i osposobio se za njegovu primjenu.

Pored zahtjeva iz stava jedan ovog člana, student u završnom radu treba da pruži dokaze da se uspješno koristi metodama u stručnom ili naučnom radu, u izlaganju rezultata istraživanja, kao i da je osposobljen da izvodi zaključke na osnovu tako realizovanih istraživačkih zadataka. Rezultati izneseni u završnom radu treba da predstavljaju doprinos:

- *sistematizaciji naučnih ili stručnih zadataka i postojećih rješenja za određenu oblast;*
- *rješavanju aktuelnog naučnog ili stručnog zadatka koji je postavljen kao cilj rada;*
- *primjeni postojećih naučnih ili stručnih dostignuća u rješavanju kompleksnog stručnog zadatka.*

Naglasak je na rješavanju problema uz primjenu naučnih metoda iz sljedećih disciplina: sociologije, politologije, komunikologije, sigurnosnih i mirovnih studija i socijalnog rada.

Izrada završnog rada – magistarskog rada sastoji se od (u daljem tekstu magistarskog rada sastoji se od:

- a) Izrade prijave teme magistarskog rada,
- b) Izrade magistarskog rada,
- c) Odbrane magistarskog rada.

IZDRADA PRIJAVE TEME MAGISTARSKOG RADA

1. Prijedlog magistarskog rada

Kandidat/kinja piše prijavu magistarskog rada na 5-10 stranica koja treba da sadrži sljedeće:

- Teorijsko-metodološki dio (problem istraživanja, predmet istraživanja, teorijska osnova istraživanja);
- Ciljeve istraživanja (naučni i društveni ciljevi);
- Sistem hipoteza;
- Metode istraživanja;
- Vremenski plan istraživanja;
- Kratko obrazloženje preliminarnog sadržaja rada po dijelovima i cijelinama;
- Inicijalni spisak literature;
- Kraću biografiju kandidata/kinje.

2. Procedura prijave i odbrane završnog rada

- Kandidat/kinja nakon odslušanih predavanja predviđenih Nastavnim planom i programom stiče pravo prijave magistarskog rada. Prijava se podnosi u roku od trideset (30) dana od zvaničnog početka završnog semestra (što se utvrđuje godišnjim akademskim kalendarom aktivnosti Fakulteta političkih nauka).
- Prijava za odobrenje teme se podnosi Nastavno-naučnom vijeću u tri primjerka (+elektronska forma) putem protokola i Službe za nastavu i rad sa studentima.
- Prijava mora biti potpisana od strane kandidata/kinje, mentora i prodekana za nastavu.
- Matični studijski odsjek kandidata/kinje razmatra prijavu i daje saglasnost za imenovanje mentora i predlaže Komisiju za ocjenu i odbranu završnog rada.
- Na magistarskim studijima (4+1) prijavu za odobravanje tema razmatra Vijeće magistarskog studija prije matičnog odsjeka i na istoj sjednici predlaže članove komisije za ocjenu i odbranu magistarskog rada.
- Nastavno-naučno vijeće odobrava teme, imenuje mentora i Komisiju za ocjenu i odbranu magistarskog rada.

IZRADA MAGISTARSKOG RADA

1. Struktura završnog rada

- Prvo poglavlje sadrži uvodno razmatranje.
- Drugo poglavlje sadrži metodološki okvir istraživanja.
- Centralno poglavlje (jedno ili više) sadrži aspekte obrade problema, prikupljanja i analize podataka uz primjenu odgovarajućih naučnih metoda/tehnika/metodologija, softverskih alata, te komparacija sa ostalim relevantnim istraživanjima.
- Prezentacija rezultata istraživanja i njihova interpretacija.
- Zaključci i preporuke za dalje istraživanje.

- Spisak korištene literature.

2. Obim rada

Magistarski rad treba da bude obima od 60 do 80 stranica teksta ili 20.000 – 25.000 riječi, ne uključujući u to literaturu i priloge.

3. Tehnička obrada magistarskog rada:

- Magistarski rad treba da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa pravilima izrade naučnih publikacija.
- Prikazi, slike, tabele i dijagrami kao sredstvo vizuelnog prikaza se mogu koristiti u pojašnjavanju i ilustraciji teksta rada.
- Korice magistraskog rada su teget plave boje sa bijelim ili srebrenim slovima i sadrže: logo Univerziteta u Sarajevu, naziv Univerziteta (Times New Roman, 14), naziv Fakulteta (Times New Roman, 14), Odsjek (Times New Roman, 14), tačan naziv teme rada (Times New Roman, 16), ime i prezime mentora (Times New Roman, 14), ime i prezime kandidata/kinje (Times New Roman, 14), broj indeksa kandidata/kinje (Times New Roman, 14), te datum i mjesto predaje rada (Times New Roman, 12), (vidi prilog br. 4.).
- Hrbat magistarskog rada sadrži: ime i prezime kandidata/kinje (vertikalno), tačan naslov teme rada (vertikalno) i godina predaje rada (horizontalno). (vidi prilog br.6)
- Naslovna stranica sadrži: logo Fakulteta političkih nauka, naziv Univerziteta (Times New Roman, 14), naziv Fakulteta (Times New Roman, 14), Odsjek (Times New Roman, 14), tačan naziv teme rada (Times New Roman, 16), ime i prezime mentora (Times New Roman, 14), ime i prezime kandidata/kinje (Times New Roman, 14), broj indeksa kandidata/kinje (Times New Roman, 14), te datum i mjesto predaje rada (Times New Roman, 12), (vidi prilog br. 5.).
- Sadržaj treba biti pregledan i poglavlja postavljena određenim i konzistentnim redoslijedom, sa jasno naznačenim naslovima, međunastlovima i poglavljima koji trebaju svojom numeracijom izražavati logičku konzistenciju rada. (vidi prilog br. 2.).
- Citiranje se vrši prema općevažećim akademskim normama. Kandidat/kinja može koristiti harvardski ili kontinentalno-europski (Chicago Manual of Style) način citiranja (vidi prilog br. 3).
- Korištena literatura-bibliografija se treba navoditi prema općevažećim akademskim normama (vidi prilog br. 9).

- Magistarskom radu treba priložiti potpisanu izjavu o plagijarizmu (vidi prilog br. 3) koja treba biti ukoričena sa radom.

Rad treba biti tehnički uređen na sljedeći način:

Naslovi poglavlja	Times New Roman	12 pt.	Naglašeno - Bold
Naslovi potpoglavlja	Times New Roman	12 pt.	Kurziv-ukoso-italic
Opći tekst	Times New Roman	12 pt.	1,5 prored, justify (obostrano poravnanje teksta)
Izdvajanje	Times New Roman	12 pt.	Kurziv-ukoso-italic
Fusnota	Times New Roman	10 pt.	1 prored, justify (obostrano poravnanje teksta), uvučen 0,5cm
Literatura-bibliografija	Times New Roman	12 pt.	1 prored, justify (obostrano poravnanje teksta), uvučeno 1cm
Broj stranica	Times New Roman	12 pt.	Dole desno

Margine teksta: gornja 2cm; donja: 2cm; lijeva 2,5cm; desna 2,5cm.

Tekst, sadržaj, naslovi i podnaslovi, citiranje, fusnote i spisak literature moraju biti crne boje.

Tekst može imati fusnote.

Prije svakog naslova i podnaslova trebaju biti dva slobodna reda, a nakon svakog naslova (a prije teksta) jedan slobodan red.

ODBRANA MAGISTARSKOG RADA

Procedura prijave za ocjenu i odbranu magistarskog rada

- Rok za izradu magistarskog rada iznosi šest (6) mjeseci i to od datuma odobraljaja teme od strane Nastavno-naučnog vijeća. U slučaju da kandidat/kinja ne ispoštuje ovaj rok, pismeno će zatražiti odobrenje novog roka.
- Završeni magistarski rad može se predati tek nakon što student položi sve ispite i izvrši sve druge obaveze magistarskog studija.
- Zahtjev za ocjenu i odbranu magistarskog rada kandidat/kinja upućuje prema Nastavno-naučnom vijeću preko protokola i Službe za nastavu i rad sa studentima sa četiri primjerka završenog magistarskog rada (meki povez).
- Zahtjev iz predhodnog stava sadrži: Prijavu, saglasnost mentora da rad ispunjava kriterije navedene u obrazloženju teme i izvještaj iz službene evidencije o ispitima i (E)CTS bodovima kandidata.
- Komisija za ocjenu i odbranu magistarskog rada je dužna u roku od 20 dana od dana prijema zahtjeva sačiniti i dostaviti Izvještaj o magistarskom radu.
- Izvještaj o ocjeni magistarskog rada sadrži slijedeće elemente: biografiju ili curriculum vitae magistranda, opis i sadržaj magistarskog rada, ocjenu magistarskog

rada, ocjenu naučnog (manje) i stručnog (više) doprinosa u rješavanju određenih problema, zaključak i prijedlog, u obimu od tri do pet stranica.

- Matični studijski odsjek, odnosno vijeće magistarskog studija razmatraju i usvajaju Izvještaj komisije o magistarskom radu i prosljeđuju Nastavno-naučnom vijeću Izvještaj na usvajanje.
- Nastavno-naučno vijeće donosi konačnu odluku o usvajanju Izvještaja Komisije, odnosno prihvatanju završnog rada i odluku o zakazivanju odbrane.
- Ukoliko komisija ili Nastavno-naučno vijeće ne prihvate završni rad, kandidat može izvršiti ispravku u skladu sa primjedbama ili podnijeti novu prijavu teme završnog rada u roku od 30 dana od dana prijema odluke o odbijanju.
- Odluka o usvajanju izvještaja i datumu odbrane dostavlja se studentu i objavljuje na oglasnoj ploči, odnosno web stranici Fakulteta.
- Kandidat putem protokola dostavlja Službi za nastavu i rad sa studentima sedam primjeraka tehnički završenog rada (tvrdi povež + elektronska forma)
- Javna odbrana se zakazuje i objavljuje najmanje 7 dana prije zakazanog datuma odbrane završnog rada na web stranici Fakulteta.
- Period predviđen za odbranu magistarskih radova je u pravilu mjesec septembru, što prodekan za nastavu određuje u skladu sa godišnjim akademskim kalendarom aktivnosti Fakulteta političkih nauka.

6. Prezentacija i usmena odbrana magistarskog rada:

- Otvaranje postupka odbrane od strane Komisije,
- Kandidat/kinja izlaže glavne ciljeve i rezultate istraživanja (do 30 min.),
- Komisija daje svoje komentare i postavlja pitanja (10-15 min.), nakon toga slijedi pauza od 15 minuta,
- Kandidat/kinja odgovara na pitanja (10-15 min.),
- Komisija se povlači na konsultacije,
- Predsjednik Komisije saopštava konačnu Odluku.

7. Ocjena magistarskog rada:

Magistarski rad se ocjenjuje na slijedeći način:

5 (F) – ne zadovoljava minimalne kriterije i potrebno je više rada,

6 (E) – zadovoljava minimalne kriterije,

7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima,

8 (C) – prosječan sa primjetnim greškama,

9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom,

10 (A) – izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama.

Za sve ostale detalje koji se odnose na pripremu i odbranu završnog - magistarskog rada primjenjuju se odredbe Pravila UNSA za drugi ciklus studija i Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo od 31. decembra 2008. godine.

U prilogu upustva su obrasci:

1. Prijava za temu magistarskog rada,
2. Prijava za ocjenu i odbranu magistarskog rada,
3. Korice magistarskog rada
4. Hrbat
5. Naslovna stranica,
6. Sadržaj rada,
7. Citiranje,
8. Korištenje literature.
9. Izjava o plagijarizmu,

Broj, _____
Sarajevo, 28.12.2009.god.

PRODEKAN ZA NASTAVU

Prof. dr. Asim Mujkić

Ime i prezime studenta

Odsjek:

Usmjerenje:

Broj indexa:

E-mail:

Telefon:

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Nastavno-naučno vijeće**

**PREDMET: Prijava teme za izradu završnog - magistarskog rada u okviru II drugog ciklusa
bolonjskog studija**

Prijavljujem se kao kandidat za pisanje završnog - magistarskog rada pod naslovom:

”_____“

Molim Nastavno-naučno vijeće Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu da razmotri prijavu teme za izradu završnog-magistarskog rada.

Napominjem da sam sve potrebne konsultacije i saglasnost za prijavu navedene teme magistarskog rada obavio sa prof. dr. _____.

Uz prijavu dostavljam:

1. Prijavu teme magistarskog rada (3 puta) i CD
2. Dokaz o izvršenoj uplati od 100,00 KM za prijavu teme završnog-magistarskog rada

Sarajevo, __. __. 20__ godine

Potpis studenta:

Saglasani za prijavu teme magistarskog rada:

_____

_____
Doc. dr. Mirza Smajić, Prodekan za nastavu

_____
Prof. dr. _____, mentor

Ime i prezime studenta

Odsjek:

Usmjerenje:

Broj indexa:

E-mail:

Telefon:

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Nastavno-naučno vijeće**

PREDMET: Prijava završnog - magistarskog rada u okviru II drugog ciklusa bolonjskog studija za ocjenu i odbranu

Odlukom Nastavno-naučnog vijeća broj _____ od _____
20___. godine odobrena mi je izrada završnog - magistarskog rada pod naslovom:

”_____“

Molim Nastavno-naučno vijeće Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu da imenuje komisiju za ocjenu i odbranu završnog -magistarskog rada.

Uz prijavu dostavljam:

1. Magistarski rad (4 primjerka mehki uvez)
2. Dokaz o izmirenim troškovima

Sarajevo, __. __. 20___. godine

KANDIDAT:

MENTOR:

Prof. dr. _____, mentor

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
ODSJEK _____

----- (NASLOV MAGISTARSKOG RADA) -----
-magistarski rad-

Kandidat/kinja
(Prezime i ime)
Broj indeksa:

Mentor
(Prezime i ime)

Sarajevo, (mjesec i godina)

GODINA	Prezime i ime kandidata/kinje Tačan naslov teme magistarskog rada
--------	---

UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
ODSJEK _____

----- (NASLOV MAGISTARSKOG RADA) -----
-magistarski rad-

Kandidat/kinja

_____
(Prezime i ime)

Mentor

_____
(Prezime i ime)

Sarajevo, (*mjesec i godina*)

SADRŽAJ

Skraćenice

Popis tabela i slika

Uvod

I. Teorijske osnove rada

II. Metodološki okvir rada

1. Problem istraživanja
2. Predmet istraživanja
  - 2.1. Kategorijalno pojmovni sistem
3. Ciljevi istraživanja
  - 3.1. Naučni cilj
  - 3.2. Društveni cilj
4. Sistem hipoteza
  - 4.1. Generalna hipoteza
  - 4.2. Posebne-pojedinačne hipoteze
  - 4.3. Sistem varijabli
  - 4.4. Sistem indikatora
5. Način istraživanja
6. Naučna i društvena opravdanosti istraživanja
7. Vremesko (i prostorno) odreĐenje istraživanja

Prvi dio

Naslov prvog dijela

1. Prvi odjeljak prvog dijela
2. Drugi odijeljak prvog dijela
3. Rezime prvog dijela

Drugi dio

Naslov drugog dijela

4. Prvi odjeljak drugog dijela
5. Drugi odijeljak drugog dijela
6. Rezime drugog dijela

Treći dio

Naslov trećeg dijela

7. Prvi odjeljak trećeg dijela
8. Drugi odijeljak trećeg dijela
9. Rezime trećeg dijela

Zaključak

Bibliografija

■ CITIRANJE U TEKSTU (harvardski način citiranja):

→ daju se skraćene informacije o referenci: autor, godina i stranica u samom tekstu.

□ “tekst tekst tekst” (autor godina: str.) tekst tekst.

■ [npr. (Maier 1999: 3)]

□ “tekst tekst tekst” (autor i autor godina: str.) tekst.

■ [npr. (Kurt i Filipović 2007: 3)]

Primjer:

U pogledu vođenja rata (vojne strategije) Klauzevic (1951: 35) je decidan, jer „vođenje rata u svojim glavnim potezima je zato samo politika koja je pero zamenila mačem, ali zato nije prestala da misli po svojim sopstvenim zamislama“. Istina, politički elementi ne ulaze u „sitnice“ i pojedinosti vojen strategije, ali je zato uticaj strategije odlučujući „na plan cijelog rata, pohoda, a često čak i bitke“ (Klauzevic, 1951: 522).

■ CITIRANJE U FUSNOTAMA (kontinentalno-europski način citiranja):

→ daju se kompletne bibliografske informacije za svako djelo u fusnoti.

□ “tekst tekst tekst” *FUSNOTA* tekst tekst.

■ [npr. 2 Klaić, Bratoljub 1974, *Veliki riječnik stranih riječi*, Zora, Zagreb, str. 322]

Primjer:

U pogledu vođenja rata (vojne strategije) Klauzevic¹ je decidan, jer „vođenje rata u svojim glavnim potezima je zato samo politika koja je pero zamenila mačem, ali zato nije prestala da misli po svojim sopstvenim zamislama“. Istina, politički elementi ne ulaze u „sitnice“ i pojedinosti vojen strategije, ali je zato uticaj strategije odlučujući „na plan cijelog rata, pohoda, a često čak i bitke“².

---

¹ Klauzevic, Karl, O ratu, VIZ Beograd, 1951, str.35.

² Klauzevic, Karl, O ratu, VIZ Beograd, 1951, str.522.

LITERATURA TREBA:

- Biti alfabetски poredana po prezimenu autora
- Kod istog autora poredat djela po godini izdanja, te ako ima više djela istog autora u jednoj godini, dodati a, b, c... iza godine [npr. 2002b]

Referenca za knjigu:

- Prezime, Ime godina publikacije, Naslov, Izdavač, Mjesto izdavanja. [npr. Kagan, Robert 2004, *Of Paradise and Power: America and Europe in the New World Order*, Vintage Books USA, New York.]

Referenca za pojedini rad u zborniku sa više izdavača:

- Prezime, Ime godina publikacije, "Naslov", u Prezime, Ime i Prezime, Ime (izdavači), Naslov, Izdavač, Mjesto izdavanja, brojevi stranica. [npr. Larsen, Henrik 2004, "Discourse Analysis in the Study of European Foreign Policy", u Tonra, Ben i Christiansen, Thomas (izdavači), *Rethinking European Union Foreign Policy*, Manchester University Press, Manchester/New York, str.62-80.]

Referenca za pojedini rad u časopisu:

- Prezime, Ime godina publikacije, "Naslov", Ime časopisa, broj i godina izdanja, brojevi stranica. [npr. Krasner, Stephen D. 1996, "Compromising Westphalia", *International Security*, Vol. 20, No. 3, str. 115-151.]

Referenca za stranicu sa interneta:

- Prezime, Ime ILI Izdavač [event. godina publikacije], Naslov, ILI naziv stranice, [event. Izdavač, Mjesto izdavanja], datum pristupa stranici, web-adresa stranice <http://...>. [npr. Europska Unija 2004, Eurobarometer 61 [datum pristupa: 28.02.08], <http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb61/eb61_en.pdf>.]

IZJAVA O PLAGIJARIZMU

Kao student magistarskog studija na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu potpisujem izjavu da sam upoznat sa Zakonom o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo i Etičkom kodeksu Univerziteta u Sarajevu.

Ovom izjavom potvrđujem da sam magistarski rad napisao samostalno i koristeći se isključivo navedenom bibliografijom, te da ovaj rad nije korišten pri bilo kakvom drugom ocjenjivanju.

Saglasan sam da jedan primjerak mog rada bude javno dostupan preko biblioteke Fakulteta političkih nauka.

Mjesto/datum _____

Potpis _____